

[Pradžia](#) > ... > [Pinigai Ir Piniginiai Reikalavimai](#) > [Nemokumas, Bankrotas](#) > Luxembourg

Nemokumas, bankrotas

 Liuksemburgas

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kam gali būti iškelta nemokumo byla?

Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje numatytos keleto rūšių nemokumo procedūros.

Dvi iš jų taikomos komercinės veiklos subjektams (fiziniams ir juridiniams asmenims):

1. Prekybos kodekse (*Code de Commerce*) reglamentuojamos bankroto procedūros taikomos likviduojant komercinės veiklos subjekto, kuris tapo nemokiu ir prarado kreditingumą, turtą.
2. Teismo reorganizavimo procesas – tai mechanizmas, kuris sudaro sąlygas finansinių sunkumų patiriančiai bendrovei imtis reorganizavimo ir išvengti bankroto. Šio proceso tikslas – taikant teisminę kontrolę užtikrinti viso bendrovės turto ar veiklos arba dalies turto ar veiklos tęstinumą.

Teismo reorganizavimo procesas gali būti inicijuojamas siekiant:

- gauti atidėjimo laikotarpį, per kurį būtų galima pasiekti draugišką susitarimą;
- gauti kreditorių sutikimą dėl reorganizavimo plano;
- leisti teismo nutartimi perduoti visą ar dalį turto ar veiklos vienam ar daugiau trečiųjų asmenų.

Teismo reorganizavimo procedūroje gali dalyvauti:

- komerciniai juridiniai asmenys;
- ne prekybos bendrovės;
- komercinę veiklą vykdančys fiziniai asmenys ir
- amatininkai.

Galiausiai yra nemokumo procedūrų, skirtų notarams, kredito įstaigoms, draudimo bendrovėms ir kolektyvinio investavimo subjektams (kadangi šios procedūros konkrečiai skirtos specialistų kategorijai arba verslo sektoriui, šioje informacijos suvestinėje jos nebus aprašytos).

2 Kokios yra nemokumo bylos iškėlimo sąlygos?

1. Bankrotas

Bankroto procedūra pradama, kai skolininkas paskelbia bankrotą, kai vienas arba daugiau kreditorių kreipiasi dėl skolininko bankroto arba kai šią procedūrą pradeda teismas.

Komercinės veiklos subjektai privalo paskelbti bankrotą apylinkės teismo (*tribunal d'arrondissement*), atsakingo už komercinių bylų nagrinėjimą komercinės veiklos subjekto buveinės ar registruotos buveinės vietoje, sekretoriato. Tai reikia padaryti per vieną mėnesį nuo tada, kai yra įvykdytos bankroto sąlygos.

Jei vienas ar daugiau kreditorių nusprendžia kreiptis, kad komercinės veiklos subjektas būtų pripažintas bankrutavusiu, jie turi kreiptis į antstolį (*huissier de justice*), kuris raštišku įsakymu nurodo komercinės veiklos subjektui per aštuonias dienas (nustatyto termino raštiškas įsakymas) atvykti į apylinkės teismą, atsakingą už

komercinių bylų nagrinėjimą, kad būtų priimtas sprendimas dėl prašymo iškelti bankroto bylą esmės.

Bankroto procedūrą taip pat gali pradėti teismas, remdamasis turima informacija. Tokiu atveju teismas per teismo kanceliariją turi kviešti atvykti bankrutavusį skolininką, kad šis paaiškintų situaciją teismo kolegijai.

Už komercinių bylų nagrinėjimą atsakingas apylinkės teismas, prieš pripažindamas komercinės veiklos subjektą bankrutavusiu, turi patikrinti, ar atitinkamas asmuo ar bendrovė atitinka šias tris sąlygas:

- komercinės veiklos subjekto statusas: fizinis asmuo, kuris užsiimdamas savo įprasta profesija (pagrindine arba papildoma) vykdo veiksmus, kurie pagal teisės aktus laikomi komerciniais (t. y. veiksmus, išvardytus Prekybos kodekso 2 straipsnyje), arba juridinis asmuo, įregistruotas viena iš formų, numatytų iš dalies pakeistame 1915 m. rugpjūčio 10 d. įstatyme dėl komercinių bendrovių (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*) (pvz., akcinė bendrovė (*société anonyme*), uždaroji akcinė bendrovė (*société à responsabilité limitée*), kooperatinė bendrovė (*société coopérative*) ir pan.) ;
- mokėjimų nutraukimas: tai reiškia, kad neginčijamos skolos, kurių mokėjimo terminas yra suėjęs (pvz., darbo užmokestis, socialinis draudimas ir pan.), yra nesumokėtos, o terminuotos arba neapibrėžtosios skolos ir įprasti įsipareigojimai nėra pakankami, ir
- kreditingumo praradimas: komercinės veiklos subjektas nebegali gauti kredito iš bankų, tiekėjų ar kreditorių.

Nors atsisakymo arba nepajėgumo sumokėti atskirą neginčijamą ir mokėtiną skolą (neatsižvelgiant į jos dydį) iš principo pakanka, kad būtų galima pripažinti padėtį, kai mokėjimai nutraukiami, paprastos pinigų srauto problemos nereiškia bankroto, jei komercinės veiklos subjektas gali gauti reikalingą kreditą, kad galėtų toliau vykdyti komercinę veiklą ir įsipareigojimus.

2. Teisminis reorganizavimas

Teismo reorganizavimo procesas pradedamas, kai skolininkas pateikia prašymą apylinkės teismui, atsakingam už komercinių bylų nagrinėjimą. Todėl toks procesas yra savanoriškas. Vis dėlto teisminė reorganizacija perdavimo būdu, dėl kurios teismas priėmė nutartį, gali būti nustatyta skolininkui, gavus valstybės prokuroro prašymą (*procureur de l'État*), kreditoriaus šaukimą arba bet kurio asmens, suinteresuoto įsigyti visą bendrovę ar jos dalį, šaukimą.

Teismo reorganizavimo procedūros inicijavimo sąlygos yra tokios:

- komercinės veiklos subjekto arba amatininko statusas: teismo reorganizavimo procedūroje gali dalyvauti komercinės veiklos subjektai, amatininkai ir komercinės bendrovės.
- Grėsmė bendrovės gebėjimui tęsti veiklą arba patirti finansinių sunkumų: bendrovė turi turėti finansinių sunkumų, dėl kurių galėtų būti nutraukti mokėjimai. Finansiniai sunkumai turi būti pakankamai dideli, kad teismo įsikišimas būtų pateisinamas, tačiau bendrovė vis tiek turi turėti galimybę atsigauti.
- Bankrotas: bankroto padėtis netrukdo inicijuoti ar tęsti teisminį reorganizavimą. Bankrutuojanti bendrovė gali svarstyti restruktūrizavimo galimybę ir taip išvengti visiško likvidavimo.
- Ankstesnė reorganizavimo procedūra: jeigu skolininkas per pastaruosius trejus metus jau pasinaudojo teisiniu reorganizavimu, nauja procedūra galima tik tuo atveju, jei jos tikslas – teismo nutartimi perduoti visą bendrovės turtą ar veiklą arba turto ar veiklos dalį.

3. Per didelis įsiskolinimas

Per didelis fizinių asmenų įsiskolinimas – tai situacija, kai skolininkas, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje, aiškiai negali padengti visų savo skolų, kurių mokėjimo terminas suėjo ir sueina, atsiradusių ne iš profesinės veiklos, ir vykdyti savo įsipareigojimų, kuriuos jis prisiėmė, kad solidariai užtikrintų arba sumokėtų atskiro komercinės veiklos subjekto arba bendrovės skolą, jei šis asmuo faktiškai arba pagal teisės aktus nėra tos bendrovės direktorius.

Kolektyvinio skolų grąžinimo procedūrą sudaro trys etapai:

- sutartas atsiskaitymas, kuris vyksta Tarpininkavimo dėl per didelio įsiskolinimo komisijoje (*Commission de médiation en matière de surendettement*),
- reorganizavimas su teismo priežiūra, kuris vyksta per daug įsiskolinusio skolininko gyvenamosios vietos magistratų teisme (*juge de paix*),

- išieškojimas iš asmens, taip pat vadinamas asmens bankrotu (*faillite civile*), kuris vyksta per daug įsiskolinusio skolininko gyvenamosios vietos magistratų teisme.

Atkreiptinas dėmesys, kad išieškojimo iš asmens etapas, kuris papildo kitus du kolektyvinio skolų grąžinimo procedūros etapus, gali būti pradedamas tik tuo atveju, kai per daug įsiskolinusio skolininko padėtis yra nepataisoma, o tai reiškia situaciją, kai skolininkas negali įgyvendinti:

- sutarto atsiskaitymo plano priemonių arba
- Tarpininkavimo komisijos siūlomų priemonių pagal sutartą atsiskaitymą ir
- priemonių, nustatytų reorganizavimo su teismo priežiūra proceso metu.

Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad prašymus dėl sutarto atsiskaitymo procedūros reikia siųsti Tarpininkavimo komisijos pirmininkui.

Prašymo dėl sutarto atsiskaitymo procedūros formą galima atsisiųsti iš svetainės <https://justice.public.lu/fr.html> šiuo adresu:

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>

Be to, per daug įsiskolinusio skolininko kreditoriai savo reikalavimus turi pareikšti Informacijos ir konsultacijų dėl per didelio įsiskolinimo tarnyboje (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). Reikalavimų pateikimo formą galima atsisiųsti iš svetainės www.justice.public.lu šiuo adresu:

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>

3 Kokia nuosavybė sudaro nemokaus subjekto turto dalį? Kaip tvarkomas turtas, kurį skolininkas įgijo arba kuris jam perduotas po to, kai buvo iškelta nemokumo byla?

1. Bankrotas

Priėmus nutartį iškelti bankroto bylą bankrutuojantys skolininkai automatiškai netenka teisės administruoti bet kokį savo turtą, įskaitant ir tą turtą, kuris bankrutuojančiam skolininkui gali būti perduotas po nutarties iškelti bankroto bylą priėmimo.

Tai taikoma visam bankrutuojančio skolininko kilnojamajam ir nekilnojamajam turtui. Ši priemonė skirta apsaugoti kreditorių interesus.

Paprastai patikėtinis vyksta į bankrutuojančio skolininko patalpas, kad parengtų jose esančio turto aprašą. Patikėtinis turi atskirti turtą, kuris visiškai priklauso bankrutuojančiam skolininkui, ir turtą, į kurį trečiosios šalys gali pareikšti įvairias nuosavybės teises.

Patikėtinis, realizuodamas kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, užtikrina, kad bet koks bankrutuojančio skolininko turtas būtų parduotas atsižvelgiant į kreditorių interesus. Kad galėtų parduoti šį turtą, patikėtinis turi gauti teismo leidimą. Kilnojamasis ir nekilnojamasis turtas turi būti parduotas taip, kaip nustatyta Prekybos kodekse. Pajamas reikia įnešti į banko sąskaitą, atidarytą dėl bankroto bylos.

2. Per didelis įsiskolinimas

Teismas imasi priemonių skolininko finansinei ir socialinei padėčiai įvertinti, kad būtų patikrinti reikalavimai ir turto bei įsipareigojimų vertė.

Nusprendęs pradėti išieškojimo iš asmens procedūrą ir nustatęs, kad yra turto, kuris gali būti likviduojamas, teismas pradeda skolininko turto likvidavimą.

Magistratų teismas priima sprendimus dėl bet kokių ginčijamų reikalavimų ir nurodo pradėti asmeninio skolininko turto likvidavimą. Tai netaikoma tik kasdieniam gyvenimui reikalingiems baldams ir su profesine veikla nesusijusiam turtui, kuris būtinas profesinei veiklai vykdyti. Išieškojimo iš asmens procedūros metu per daug įsiskolinusio skolininko turtas likviduojamas atsižvelgiant į įstatymo tikslą – pagerinti skolininko finansinę padėtį

sudarant jam ir jo namų ūkiui galimybę gyventi žmogaus orumo nežeminančiomis sąlygomis.

Skolininko teisės ir veiksmai dėl jo turto įgyvendinami teismo paskirtam likvidatoriui vykdant likvidavimą.

Likvidatorius turi per šešis mėnesius taikiai parduoti skolininko turtą arba surengti priverstinį pardavimą.

Išieškojimo iš asmens procedūros padariniai:

- Kai pajamos iš turto likvidavimo yra pakankamos kreditorių reikalavimams patenkinti, teismas nurodo užbaigti procedūrą.
- Kai pajamos iš turto likvidavimo yra nepakankamos kreditorių reikalavimams patenkinti, teismas nurodo užbaigti procedūrą dėl nepakankamo turto.
- Kai skolininkas neturi jokio kito turto, išskyrus baldus, reikalingus kasdieniam gyvenimui, ir su profesine veikla nesusijusį turtą, kuris būtinas profesinei veiklai vykdyti, teismas nurodo užbaigti procedūrą dėl nepakankamo turto.
- Kai turtas neturi jokios rinkos vertės arba jo pardavimas pareikalautų neproporcingai didelių išlaidų atsižvelgiant į jo rinkos vertę, teismas nurodo užbaigti procedūrą dėl nepakankamo turto.

Užbaigus procedūrą, kai nepakanka turto, panaikinamos visos skolininko skolos, nesusijusios su profesine veikla.

Tačiau panaikinant skolininko skolas, nesusijusias su profesine veikla, šios skolos nepanaikinamos:

- skolos, kurias garantas arba bendraskolis sumokėjo vietoj skolininko;
- įstatymo 46 straipsnyje nurodytos skolos, pvz., einamieji mokėjimai už alimentų skolas ir pinigines sumas, skirtas nukentėjusiems nuo tyčinių smurtinių nusikaltimų dėl patirto kūno sužalojimo.

Tačiau įstatymo 46 straipsnyje nurodytos skolos gali būti panaikintos, jei atitinkamas kreditorius sutiko atsisakyti jas išieškoti, pakeisti jų mokėjimo grafiką arba jas panaikinti.

4 Kokius įgaliojimus atitinkamai turi skolininkas ir nemokumo specialistas?

1. Bankrotas

Priėmus nutartį iškelti bankroto bylą bankrutuojantys skolininkai automatiškai netenka teisės administruoti bet kokį savo turtą, įskaitant ir tą turtą, kuris bankroto procedūros metu gali būti perduodamas.

Priėmus šią nutartį skolininko turto administravimas pavedamas patikėtiniui.

Kai bankrutuoja juridinis asmuo, bankrutuojančio skolininko turtą sudaro visas įmonės turtas ir įsipareigojimai, išskyrus teises, kurias partneriai gali turėti pagal savo statusą.

Patikėtiniai pasirenkami iš asmenų, kurie gali geriausiai užtikrinti apgalvotą ir tikslų valdymą.

Faktiškai apylinkės teismo, atsakingo už komercinių bylų nagrinėjimą, teisėjai patikėtinius pasirenka iš advokatų sąrašo. Tačiau teismas taip pat gali paskirti notarų arba buhalterius ir (arba) auditorius, kai to reikia dėl bankrutuojančio skolininko interesų.

Kaip ir visuose procesuose, susijusiuose su komercinės veiklos subjektais, apylinkės teismas, atsakingas už komercinių bylų nagrinėjimą, turi jurisdikciją nagrinėti bankroto bylą

Todėl apylinkės teismas, atsakingas už komercinių bylų nagrinėjimą, priima nutartį iškelti bankroto bylą, nustato mokėjimų nutraukimo datą, skiria įvairius dalyvius (bankroto administratorių, patikėtinį), nustato reikalavimų pateikimo datą ir reikalavimų patikrinimo ataskaitos užpildymo datą ir nurodo užbaigti bankroto procedūrą.

Turto administravimas pavedamas teismo paskirtam patikėtiniui, kuris yra atsakingas už skolininko turto realizavimą ir pajamų paskirstymą įvairiems kreditoriams atsižvelgiant į taisykles dėl pirmųjų reikalavimų ir turto suvaržymus.

Bankroto administratorius yra atsakingas už bankroto veiksmų, valdymo ir likvidavimo priežiūrą. Posėdžio metu jis praneša apie bet kokius ginčus, kurie gali kilti, ir nurodo imtis bet kokių apsaugos priemonių, reikalingų

nemokaus skolininko turtui apsaugoti ir išsaugoti. Jis taip pat pirmininkauja bet kokiems bankrutuojančio skolininko kreditorių susirinkimams.

Priėmus nutartį iškelti bankroto bylą bankrutuojantys komercinės veikos subjektai netenka teisės administruoti savo turtą ir daugiau negali atlikti jokių mokėjimų ar vykdyti sandorių ar kitų veiksmų, susijusių su šiuo turtu.

2. Teisminis reorganizavimas

Vykdamas teisminį reorganizavimą skolininko prašymu paskiriamas teismo atstovas (*mandataire de justice*), kai toks atstovas yra būtinas reorganizavimo tikslams pasiekti. Pradėjus eiti pareigas, jų pareigos gali skirtis priklausomai nuo konkrečių skolininko poreikių ir teismo sprendimo. Jų vaidmuo gali apsiriboti tik pagalba valdymo srityje arba gali apimti ir susitarimo rengimą ir pagalbą jį rengiant. Vykdamas teisminį reorganizavimą perduodant teismo nutartimi, teismo atstovas atsako už perdavimo organizavimą ir vykdymą skolininko vardu ir jo naudai. Kadangi kiekviena situacija yra išskirtinė, teismo atstovo atsakomybė nustatoma atsižvelgiant į skolininko aplinkybes ir poreikius.

Bet kurios suinteresuotosios trečiosios šalies arba valstybės prokuroro prašymu laikinasis administratorius gali būti skiriamas, kai nustatomas rimtas ir įrodytas skolininko arba vienos iš jo organų nusižengimas. Tuomet jie turi pakeisti bendrovės vadovybę ir valdyti ją visą atidėjimo laikotarpio laikotarpį.

Skolininkas aktyviai dalyvauja inicijuojant procesą ir rengiant bei įgyvendinant reorganizavimo planą, kartu bendradarbiaudamas su kreditoriais ir teisminėmis institucijomis, kad būtų atkurtas bendrovės finansinis patikimumas.

3. Per didelis įsiskolinimas

Kalbant apie skolininko pareigas ir poveikį skolininko turtui pradėjus kolektyvinio skolų padengimo procedūrą pastebėtina, kad skolininkui taikoma pareiga tinkamai elgtis.

Tinkamo elgesio laikotarpiu skolininkas privalo:

- bendradarbiauti su procedūroje dalyvaujančiomis institucijomis bei įstaigomis ir sutikti greitai pateikti bet kokią informaciją apie savo turtą, pajamas bei skolas ir bet kokius savo padėties pasikeitimus;
- jeigu tai įmanoma, pagal savo gebėjimus vykdyti apmokamą veiklą;
- nedidinti savo nemokumo ir rūpestingai elgtis siekiant sumažinti savo skolas;
- neteikti pirmenybės konkrečiam kreditoriui, išskyrus išlaikymo kreditorius, reikalaujančius einamųjų mokėjimų, būsto nuomotojus, reikalaujančius einamųjų nuomos mokesčių už būstą, kuris reikalingas pagrindiniams skolininko poreikiams užtikrinti, prekių ir paslaugų, būtinų oriam gyvenimui, tiekėjus ir kreditorius, reikalaujančius einamųjų mokėjimų, susijusių su žalos atlyginimo, kuris iš skolininko buvo priteistas už tyčinius smurtiniais veiksmais padarytą kūno sužalojimą, mokėjimo vykdymu;
- vykdyti procedūros metu prisiimtus įsipareigojimus.

Priklausomai nuo to, ar procedūra yra sutarto atsiskaitymo, ar teismo stadijoje, dalyvauja dviejų rūšių įstaigos.

Sutarto atsiskaitymo stadija vyksta Tarpininkavimo komisijoje. Tarpininkavimo komisijos narius skiria ministras. Tarpininkavimo komisija turi pirmininką bei sekretorių ir renkasi ne rečiau kaip kartą per keturis mėnesius. Kad asmenys galėtų tapti Tarpininkavimo komisijos nariais, jie, be kitų dokumentų, turi pateikti nuosprendžių registro pažymą. Paskirti Tarpininkavimo komisijos nariai turi juridinę prievolę pranešti ministrui apie bet kokius dėl jų vykstančius baudžiamuosius procesus arba priimtus apkaltinamuosius nuosprendžius, kad šiuos narius būtų galima pakeisti. Tarpininkavimo komisijos nariai už sesiją gauna 10 EUR išmoką, o komisijos pirmininkas – 20 EUR išmoką.

Tarpininkavimo komisija visų pirma sprendžia, ar priimti prašymus dėl procedūros, ir ar reikalavimai yra priimtini. Tarpininkavimo komisija taip pat tvirtina arba keičia atsiskaitymo planų, dėl kurių susitarta, projektus, kurie jai teikiami Informacijos ir konsultacijų dėl per didelio įsiskolinimo tarnybai (toliau – Tarnyba) atlikus tyrimą.

Jeigu per šešis mėnesius nuo tada, kai Komisija pritarė procedūrai, suinteresuotosios šalys su siūlomu planu nesutiko, Komisija parengia ataskaitą, kurioje įrašoma, kad atsiskaitymo, dėl kurio susitarta, procedūra nepavyko. Per du mėnesius nuo tos dienos, kurią ši ataskaita paskelbiama registre, skolininkas savo gyvenamosios vietos arba buveinės magistratų teisme gali inicijuoti teismo prižiūrimą reorganizavimo procedūrą.

Jei skolininkas šio prašymo nepateikia per nurodytą terminą, naują kolektyvinio skolų padengimo procedūrą jis gali inicijuoti tik praėjus dvejiems metams nuo ataskaitos paskelbimo registre dienos.

Jei pradama teismo prižiūrimo reorganizavimo stadija, šalys bus kviečiamos atvykti į magistratų teismą, kuris gali jų paprašyti pateikti visus dokumentus ar informaciją, iš kurių būtų galima nustatyti skolininko turtą ir (arba) įsipareigojimus.

Teismas, remdamasis pateikta informacija, parengia reorganizavimo planą, kuriame numatomos priemonės, sudarančios galimybę skolininkui vykdyti savo įsipareigojimus.

Teismo parengtas reorganizavimo planas taikomas daugiausiai septynerius metus ir tam tikrais atvejais gali nustoti galioti (visų pirma tada, kai skolininkas neįvykdo savo įsipareigojimų pagal reorganizavimo planą).

5 Kokiomis sąlygomis galima remtis įskaitymais?

1. Teisminis reorganizavimas

Vykdamas reorganizaciją galima numatyti, kad reikalavimai, kurių vykdymas sustabdytas, (*créances sursitaires*) negali būti įskaityti į skolas, kurias kreditorius gali turėti bendrovei po reorganizavimo plano patvirtinimo.

Tačiau ši taisyklė turi išimčių. Ji netaikoma susijusiems reikalavimams (ieškiniams, kurie yra tarpusavyje susiję, pavyzdžiui, pagal tą pačią sutartį ar sandorį) arba reikalavimams, kurie pagal susitarimą, sudarytą prieš pradėdamas reorganizavimo procedūrą, jau galėjo būti įskaityti.

2. Bankrotas

Kalbant apie bankrotą, pagal nusistovėjusią teismų praktiką, priėmus nutartį išskelti bankroto bylą daugiau nėra galimas joks įskaitymas (net ir ankstesnių reikalavimų, jei iki to momento jie neturėjo vienos iš trijų ypatybių – likvidumo, mokėtinumų ir pakeičiamumo) pagal teisės aktus, teismo nurodymu arba pagal susitarimą. Nors priėmus nutartį išskelti bankroto bylą gali būti užkirstas kelias bet kokiam įskaitymui pagal teisės aktus, tai nereiškia, kad tai galioja besąlygiškai arba atgaline data. Nutartis išskelti bankroto bylą neturi įtakos įskaitymui pagal teisės aktus, jei jo sąlygos buvo įvykdytos prieš pradėdamas bankroto procedūrą. Apeliacinis teismas (*Cour d'appel*) yra pripažinęs, kad *dél abejotino laikotarpio neužkertamas kelias tokios rūšies įskaitymui. Įskaitymas pagal teisės aktus yra galimas nepaisant mokėjimų nutraukimo. Tai nėra kreditoriaus veiksmas, nes tai vyksta be jo žinios. Prekybos kodekso 445 straipsnis šiuos atvejus netaikomas.*

Kalbant apie įskaitymą pagal teismo nutartį, tokios nutarties negalima priimti, jei buvo pradėta kolektyvinė procedūra. Tačiau įskaitymas pagal teismo nutartį galimas abejotinu laikotarpiu, jei atitinkama nutartis įsiteisėjo (jos negalima skųsti). Tokiu atveju įskaitymas gali turėti poveikį tik nuo nutarties priėmimo dienos.

Kalbant apie įskaitymą, dėl kurio susitarta, suprantama, kad jis negali įvykti, jei buvo pradėta kolektyvinė procedūra. Be to, jis negali įvykti abejotinu laikotarpiu, kadangi pagal Prekybos kodekso 445 straipsnį tai laikoma netinkamu mokėjimo būdu, už kurį taikoma negaliojimo sankcija. [1]

Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2005 m. rugpjūčio 5 d. įstatyme dėl finansinių garantijų (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) numatytos konkrečios pirmiau aprašytų taisyklių išimtys, pavyzdžiui, dėl susitarimų dėl įskaitymo, kuriuos šalys gali sudaryti nemokumo bylos išskelimo dieną (arba netgi vėliau – žr. 2005 m. rugpjūčio 5 d. įstatymo dėl finansinių garantijų 18 ir paskesnius straipsnius).

[1] „La compensationn comme garantie d’une créance sur un débiteur en faillite“, Pierre HURT, J. T., 2010, p. 30.

6 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės esamoms sutartims, kuriose skolininkas yra viena iš šalių?

1. Bankrotas

Viena iš pagrindinių problemų, su kuria patikėtiniai susiduria pradėjęs bankroto procedūrą, yra susijusi su esamomis sutartimis, kurios buvo sudarytos prieš priimant nutartį išskelti bankroto bylą. Esamos sutartys (išskyrus darbo sutartis, kurios automatiškai pasibaigia bankroto bylos išskelimo dieną (Darbo kodekso (*Code du*

travail) L.125-1 straipsnis) paprastai galioja toliau tol, kol patikėtinis jas nutraukia.

Patikėtinis, sprenddamas, ar šios sutartys turi laikinai galioti toliau, turi palyginti susijusius interesus. Jei sutartyje yra sąlygų, pagal kurias sutartis nutraukiama vienos iš šalių bankroto atveju, patikėtinis turėtų nuspręsti, ar jis ketina ginčyti šių sąlygų taikymą (atsižvelgdamas į tai, kad šių sąlygų galiojimas yra ginčytinas. Pavyzdžiui, Belgijoje tokios sąlygos, susijusios su komercine nuoma, laikomos negaliojančiomis).

Bet kuriuo atveju, iš esmės tik patikėtinis gali nuspręsti, ar šios sutartys turi būti vykdomos, ar nutraukiamos. Jei kita sutarties šalis ginčija patikėtinio sprendimą ir dėl to sutartis automatiškai nutraukiama dėl bankroto, patikėtinui tenka dalyvauti teismo procese, kurio rezultatas nėra aiškus, taip pat atsiranda naujų su bankrutuojančio asmens turtu susijusių išlaidų [1].

2. Teisminis reorganizavimas

Kai pradedamas teismo reorganizavimo procesas, poveikis vykdomoms sutartims reglamentuojamas taip, kad bendrovei būtų sudarytos sąlygos tęsti savo veiklą ir kad ji galėtų veiksmingai reorganizuotis viso proceso metu.

Tęstinumo principas: paprastai teismo reorganizavimo proceso inicijavimas nereiškia, kad vykdomos sutartys automatiškai nutraukiamos. Vykdomos sutartys tebegalioja, o skolininkas gali vienašališkai nuspręsti, ar jas vykdyti, ar ne, jei tai būtina siekiant išlaikyti bendrovės veiklą reorganizavimo metu.

Nuostatos dėl baudų: nuostatos dėl baudų, skirtų bet kokiai galimai fiksuoto dydžio žalai, kuri patirta dėl pagrindinio įsipareigojimo nesilaikymo, atlyginti atidėjimo laikotarpiu sustabdomos iki visiško reorganizavimo plano įgyvendinimo. Tačiau kreditorius į savo reikalavimą, kurio vykdymas sustabdytas, gali įtraukti faktinę žalą, patirtą dėl pagrindinio įsipareigojimo nevykdymo.

Darbuotojų apsauga: pradėjus reorganizavimo procedūrą darbo sutartys nėra automatiškai nutraukiamos. Tačiau pagal reorganizavimo planą gali prireikti atleisti darbuotojus dėl ekonominių priežasčių arba pakeisti darbo sąlygas. Šias priemones turi patvirtinti teismas ir jomis turi būti gerbiamos darbuotojų teisės.

[1] Šaltiniai: *Les procédures collectives au Luxembourg*, Yvette HAMILIUS ir Brice HELLINCKX (3 skyriaus autoriai), Editions Larcier, 2014, p. 86.

7 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės individualių kreditorių iškeltoms byloms (išskyrus nebaigtas nagrinėti bylas)?

1. Bankrotas

Bankroto procedūros metu vykdymo užtikrinimo priemonės komercinės veiklos subjektų ir jų turto atžvilgiu sustabdomos. Tačiau jokių Didžiojoje Hercogystėje taikomu teisės aktu kreditoriams nėra uždrausta imtis priemonių, skirtų išsaugoti skolininko turto vientisumą.

Visų šių procedūrų metu skolininkai nebegali laisvai perleisti savo turto. „Nuo nutarties iškelti bankroto bylą priėmimo iki proceso pabaigos dėl turto, kuris yra bankrutuojančio asmens turto dalis, vien prieš bankrutuojantį asmenį teisėtai negalima imtis jokių teisinių veiksmų.“ (Lux. 1935 m. sausio 12 d., 14, p. 27) „Neapsaugoti kreditoriai ir kreditoriai, turintys pirmaeilių reikalavimų, bankroto proceso metu neturi teisės iškelti bylos bankrutavusiam asmeniui ar net patikėtinui, kad dėl jo būtų priimta nutartis, tačiau gali tik pareikšti savo reikalavimą arba pareikšti ieškinį dėl jų reikalavimų pripažinimo“. (Cass., 1997 m. lapkričio 13 d., Pas. 30, p. 265)

Tačiau tam tikrais atvejais pritarus apylinkės teismo, atsakingo už komercinių bylų nagrinėjimą, paskirtam asmeniui vis dar galima atlikti perleidimo veiksmus (dėl mokėjimų sustabdymo arba kontroliuojamo administravimo).

Be to, priėmus nutartį iškelti bankroto bylą skolos, kurių mokėjimo terminas nėra suėjęs, tampa mokėtinomis, o palūkanų taikymas nutraukiamas.

2. Teisminis reorganizavimas

Laikinas draudimas realizuoti kilnojamąjį ar nekilnojamąjį turtą Atidėjimo laikotarpiu atskiri ieškiniai dėl

reikalavimų, kurių vykdymas sustabdytas, negali būti vykdomi arba pareiškiami skolininko kilnojamajam ar nekilnojamajam turtui.

3. Per didelis įsiskolinimas

Kalbant apie kolektyvinį skolų padengimą, Tarpininkavimo komisijai priėmus sprendimą priimti skolininko prašymą automatiškai sustabdomos bet kokios vykdymo užtikrinimo priemonės, taikomos skolininko turtui, išskyrus priemones, susijusias su išlaikymo prievolėmis, nutraukiamas palūkanų taikymas, o skolos, kurios nebuvo mokėtinos, tampa mokėtinomis.

Jei susitarimo dėl atsiskaitymo etapas nepavyko, magistratų teismas, kuriame vyks teismo etapas, gali tomis pačiomis sąlygomis, kaip nurodyta pirmiau, sustabdyti bet kokias vykdymo užtikrinimo priemones.

8 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės tolesniam bylų, nebaigtų nagrinėti bankroto bylos iškelimo metu, nagrinėjimui?

1. Bankrotas

Bylą, kuri jau buvo nagrinėjama bankroto bylos iškelimo metu, gali teisėtai tęsti patikėtinis pagal savo statusą. Tačiau pareiškėjai privalo užtikrinti, kad tokios bylos būtų nagrinėjamos teisėtai ir įtraukti patikėtinį į bylą, nes tik jis turi įgaliojimus tinkamai atstovauti bankrutavusiam skolininkui.

Jei skolininkas pralaimi bylą, kreditoriai, kurie kreipėsi į teismą iki bankroto, gauna garantiją, kurią gali panaudoti likvidavimo metu. Tačiau šios garantijos negalima vykdyti, kadangi priėmus nutartį iškelti bankroto bylą skolininkas netenka teisės administruoti savo turto.

2. Teisminis reorganizavimas

Kai tik pateikiamas prašymas dėl teismo reorganizavimo, įstatymu suteikiamos apsaugos priemonės, kuriomis skolininkui suteikiama laiko, reikalingo veiksmingai reorganizacijai atlikti, iš karto nesusiduriant su spaudimu dėl bankroto procedūros ar turto arešto, kad būtų išsaugotas bendrovės gebėjimas tęsti veiklą. Šiuo tikslu numatytos šios priemonės:

draudimas paskelbti bankrotą: kol teismas nepriėmė sprendimo dėl prašymo dėl teismo reorganizavimo, net jei buvo pateiktas prašymas dėl bankroto arba pradėtas vykdymas, skolininkas negali būti paskelbtas bankrutavusiu. Bendrovių atveju tai taip pat reiškia, kad jų veikla negali būti nutraukta teismine tvarka arba kad jų veikla negali būti nutraukta administracine tvarka be likvidavimo.

Vykdymo proceso sustabdymas: panaudojus vykdymo priemonę skolininkui priklausantis kilnojamasis ar nekilnojamasis turtas negali būti realizuojamas. Tai reiškia, kad kreditoriai negali areštuoti ir parduoti skolininko turto tuo laikotarpiu, kai teismas nagrinėja prašymą dėl teismo reorganizavimo.

9 Kokie yra pagrindiniai kreditorių dalyvavimo nemokumo bylose elementai?

1. Bankrotas

Paskelbus pranešimą apie bankrotą viename arba daugiau laikraščių, kurie platinami Liuksemburge, kreditoriai informuojami, kad skolininkas bankrutavo. Tada jie savo reikalavimus, kartu su jų užstatais, per nutartyje iškelti bankroto bylą nurodytą terminą turi pareikšti apylinkės teismo, atsakingo už komercinių bylų nagrinėjimą, kanceliarijoje. Teismo pareigūnas užregistruoja reikalavimus ir užstatus ir pateikia gavimo dokumentą.

Reikalavimai turi būti pasirašyti, o juose turi būti nurodytos kreditorių pavardės, vardai, profesijos ir adresai, taip pat reikalavimo suma, reikalavimo pagrindas ir bet kokios su reikalavimu susijusios garantijos ar užstatai. Tada įvairūs pateikti reikalavimai patikrinami dalyvaujant patikėtiniui, bankrutavusiam skolininkui ir bankroto administratoriui.

Jei šios procedūros metu kyla kokių nors ginčų, kreditoriai gali būti kviečiami atvykti ir pateikti daugiau

informacijos apie reikalavimą ir paaiškinti jo esmę arba tikslią sumą per apklausą.

Jei patikėtinis nustatė turtą, kurį galima paskirstyti kreditoriams, patikėtinis juos kviečia į susirinkimą dėl finansinių ataskaitų pateikimo, kurio metu kreditoriai gali pateikti nuomonę apie paskirstymo planą.

Jei nėra pakankamai turto, bankroto procedūrą nurodoma baigti.

Jei patikėtinis nevykdo savo pareigų kreditoriams priimtinu būdu, savo skundus jie gali siųsti bankroto administratoriui, kuris prireikus gali pakeisti patikėtinį.

2. Teisminis reorganizavimas

Kreditorių dalyvavimas teismo reorganizavimo procese pagal kolektyvinę sutartį yra esminis sėkmingo reorganizavimo elementas. Pagrindiniai šio dalyvavimo aspektai yra šie:

- dalyvavimas derybose: kreditoriai dalyvauja derybose dėl reorganizavimo arba restruktūrizavimo plano sąlygų. Į planą gali būti įtraukti tokie pasiūlymai kaip skolos sumažinimas (dalinis nurašymas), mokėjimų terminų keitimas arba skolos konvertavimas į nuosavybę.
- Balsavimas dėl reorganizavimo plano: kreditoriai turi teisę balsuoti dėl skolininko pasiūlyto reorganizavimo plano. Kad planas būtų patvirtintas, paprastai jam turi pritarti dauguma kreditorių, dažnai pagal reikalavimų kategorijas (užtikrinimo priemonės turintys kreditoriai, neapsaugoti kreditoriai ir t. t.). Balsavimo informacija ir reikalaujama balsų dauguma gali skirtis priklausomai nuo procedūros rūšies.
- Plano įgyvendinimo priežiūra: teismui pritarus planui ir jį patvirtinus, kreditoriai turi teisę tikrinti, kaip jis įgyvendinamas. Susitarimo su kreditoriais patikėtinis (*commissaire au sursis*) gali būti atsakingas už tinkamą plano įgyvendinimo priežiūrą ir ataskaitų teikimą kreditoriams bei teismui. Jeigu skolininkas nesilaiko plano, kreditoriai gali prašyti teismo įsikišti.
- Įsikišimas susidūrus su sunkumais: jei įgyvendinant planą iškyla sunkumų, kreditoriai gali įsikišti ir prašyti, kad planas būtų iš dalies pakeistas arba, rimtais atvejais, reorganizavimo procesas būtų pakeistas likvidavimo procedūra.
- Teisių gynimo priemonės ir teisė ginčyti: kreditoriai gali apskųsti jiems nepalankius sprendimus, pavyzdžiui, ginčijamų reikalavimų patvirtinimą arba reorganizavimo plano patvirtinimą. Tokie apeliaciniai skundai turi būti pateikti įstatymų nustatytais terminais ir forma.

Šiomis nuostatomis siekiama užtikrinti, kad kreditoriai galėtų dalyvauti reorganizavimo procedūroje pagal kolektyvinę sutartį ir kad jų teisės būtų apsaugotos, kartu suteikiant sunkumų patiriančiai bendrovei galimybę išlikti.

3. Per didelis įsiskolinimas

Pirmojoje instancijoje, atsiskaitymo, dėl kurio susitarta, stadijoje kreditoriai turi pateikti savo reikalavimus Informacijos ir konsultacijų dėl per didelio įsiskolinimo tarnybai. Tada kreditoriai gali aktyviai dalyvauti minėtai tarnybai priimant sutartą atsiskaitymo planą.

Tarpininkavimo dėl per didelio įsiskolinimo komisija surengia kreditorių susirinkimą ir išdėsto sutartuose atsiskaitymo planuose pateiktus pasiūlymus. Tada bent 60 % kreditorių, kurių reikalavimai sudaro 60 % reikalavimų visumos, turi nurodyti, kad jie sutinka su sutartu atsiskaitymo planu, kad šis galėtų būti laikomas priimtu. Jei kreditoriai nepateikia atsakymo, laikoma, kad jie su planu sutinka.

10 Kaip nemokumo specialistas gali naudotis ar disponuoti turtu?

Bankroto procedūros metu patikėtiniai atstovauja ir bankrutuojančiam asmeniui, ir jo kreditoriams. Veikdami pagal šią dvigubą kompetenciją jie ne tik yra atsakingi už bankrutavusio asmens turto administravimą, tačiau taip pat yra įgaliojami kaip ieškovai arba atsakovai kontroliuoti visus ieškinius, kuriais siekiama išsaugoti turtą, kuris turi būti naudojamas kaip garantija kreditoriams, bei susigrąžinti arba padidinti šį turtą bendrais kreditorių interesais (Apeliacinis teismas, 1880 m. liepos 2 d., Pas. 2, p. 49).

Patikėtinis imasi veiksmų, susijusių su bendru kreditorių užstatu, kurį sudaro skolininko turtas, t. y. imasi veiksmų, kuriais šį turtą siekiama susigrąžinti, apsaugoti arba likviduoti. (Apeliacinis teismas, 2015 m. vasario 25 d., 37, p. 483)

Kalbant apie esamas sutartis po nutarties išskelti bankroto bylą priėmimo, patikėtinis turi nuspręsti, ar jos turi būti nutrauktos, ar geriau būtų (jei pagal jas būtų grąžintas turtas) toliau jas vykdyti siekiant vėliau įvykdyti bankrutavusio asmens įsipareigojimus.

11 Kokie reikalavimai turi būti nukreipti į nemokaus skolininko turtą ir kaip vertinami reikalavimai, atsiradę iškelus nemokumo bylą?

1. Bankrotas

Visi kreditoriai turi pareikšti savo reikalavimus nepriklausomai nuo reikalavimo pobūdžio ir nuo to, ar jų reikalavimas yra pirmaeilis. Tačiau ši procedūra netaikoma reikalavimams, susijusiems su turtu, t. y. reikalavimams, atsiradusiems vėliau ir dėl bankroto procedūros (pvz., patikėtinio išlaidos, nuomos mokestis, kurio mokėjimo terminas sueina po nutarties išskelti bankroto bylą priėmimo, ir pan.).

Kalbant apie reikalavimus, kylančius iš nemokaus skolininko turto pradėjus nemokumo bylą ir atsiradusius dėl bankroto administravimo arba tęsiant tam tikrą bankrutavusio skolininko verslo veiklą, šie reikalavimai įvykdomi pirmiausiai, prieš likusį turtą paskirstant kreditoriams. Taigi, su nemokaus skolininko turtu susiję reikalavimai visais atvejais vykdomi prieš kitų kreditorių reikalavimus.

2. Teisminis reorganizavimas

Vykstant teismo reorganizavimo procesui, reikalavimai, kuriuos reikia pateikti atsižvelgiant į skolininko įsipareigojimus, yra tie reikalavimai, kurie atsirado prieš pradėdant teismo reorganizavimo procedūrą. Skolininkas prie savo prašymo turi pridėti visą likusių kreditorių, pripažintų arba reikalaujančių tokio statuso, sąrašą, įskaitant jų vardus ir pavardes (pavadinimus).

Reikalavimams, atsirandantiems pradėjus teismo reorganizavimo procesą, t. y. reikalavimams, atsirandantiems teismo reorganizavimo metu, paprastai taikomos specialios sąlygos. Reikalavimai, susiję su teismo reorganizavimo proceso metu skolininkui suteiktomis paslaugomis, nepaisant to, ar jie kyla dėl skolininko priimtų naujų įsipareigojimų, ar dėl sutarčių, kurios dar turi būti sudarytos bylos inicijavimo metu, bankroto, likvidavimo arba perdavimo teismo nutartimi atveju laikomi „su skolininko turtu susijusiais įsiskolinimais“. Kad šie reikalavimai būtų laikomi su skolininko turtu susijusiais įsiskolinimais vėlesnėse kolektyvinėse procedūrose, turi būti glaudus ryšys tarp teismo reorganizavimo proceso pabaigos ir kolektyvinės procedūros (pvz., bankroto) inicijavimo. Laikoma, kad šis ryšys egzistuoja, jei kolektyvinis procesas pradėdamas per 12 mėnesių nuo teismo reorganizavimo pabaigos.

Kompensacijos paskirstymas: kompensacija, kurios kreditorius reikalauja dėl sutarties nutraukimo arba jos nevykdymo, paskirstoma proporcingai atsižvelgiant į jos santykį su laikotarpiu iki teismo reorganizavimo proceso pradžios arba po jo. Tai reiškia, kad jei sutartis nutraukiama reorganizavimo procedūros metu, kompensacijos dalis, susijusi su laikotarpiu po reorganizavimo pradžios, bus traktuojama kitaip nei su ankstesniu laikotarpiu susijusi kompensacijos dalis.

Mokėjimo už daiktinių teisių suvaržytą turtą prioritetas: reikalavimams, kylantiems iš išmokų, kurios padėjo išlaikyti užstatą arba nuosavybę (pvz., turtas, į kurį kreditorius turi daiktinę teisę), teikiama mokėjimo pirmenybė. Tai reiškia, kad pajamos, gautos pardavus šį turtą, pirmiausia bus naudojamos šiems konkrečioms reikalavimams patenkinti.

12 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios reikalavimų pateikimą, patikrinimą ir pripažinimą?

1. Bankrotas

Bankroto procedūros metu nutartis išskelti bankroto bylą bus paskelbta įvairiais būdais (spaudoje, registracija komercinių bylų teisme), kad apie šią situaciją sužinotų bankrutuojančio skolininko kreditoriai, o jie tada gali apie save pranešti (Prekybos kodekso 472 straipsnis).

Tada kreditoriai savo reikalavimą ir patvirtinamuosius dokumentus turi pateikti apylinkės teismo, atsakingo už komercinių bylų nagrinėjimą, kanceliarijai (Prekybos kodekso 496 straipsnis).

Forma, kurią naudodami kreditoriai gali pateikti šį pareiškimą dėl reikalavimo, pateikiama internete šiuo adresu: <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>

Už likvidavimą atsakingas patikėtinis tikrina reikalavimus ir gali juos ginčyti (Prekybos kodekso 500 straipsnis).

Bet koks ginčijamas reikalavimas perduodamas teismui.

Tačiau jeigu dėl savo pobūdžio ginčai priklauso kito teismo, o ne apylinkės, atsakingo už komercinių bylų nagrinėjimą, jurisdikcijai, jie bus grąžinti teismui, turinčiam jurisdikciją priimti sprendimą dėl bylos esmės. Tuo tarpu apylinkės teismas, atsakingas už komercinių bylų nagrinėjimą, pagal 504 straipsnį išlieka kompetentingas nustatyti sumą, iki kurios kreditorius, kurio reikalavimas ginčijamas, gali dalyvauti svarstymuose.

2. Teisminis reorganizavimas

Skolininkas prie savo prašymo turi pridėti išsamų likusių kreditorių, kurie yra pripažinti kreditoriai arba siekia gauti tokį statusą, sąrašą, nuroydamas jų pavadinimą, adresą ir jų reikalavimo sumą, aiškiai nuroydamas bet kokį išimtinės teises turinčių likusių kreditorių statusą ir bet kokį turtą, kuriam taikomas kilnojamoju turtu arba hipoteka užtikrintas turto suvaržymas, arba kuris priklauso kreditoriui.

Informacijos atskleidimo prievolė: skolininkas privalo pranešti kiekvienam kreditoriui apie teismo sprendimą per 14 dienų nuo teismo sprendimo priėmimo. Taip užtikrinama, kad visi kreditoriai žinotų apie padėtį ir galėtų imtis atitinkamų veiksmų.

Susipažinimas su kreditorių sąrašu: kreditoriai turi teisę susipažinti su kanceliarijai pateiktu kreditorių sąrašu pagal teisės aktuose nustatytas taisykles. Šiame sąrašė pateikiama išsami informacija apie visus reikalavimus bendrovei, kad kreditoriai galėtų patikrinti savo poziciją.

Teisė užginčyti: bet kuris kreditorius arba patvirtintas kreditorius gali užginčyti skolininko nurodytą reikalavimo sumą arba klasifikaciją. Tai apima ir klasės (įprastos ar ypatingosios), kuriai skolininkas perleido kreditorių, ginčijimą.

Ginčo procedūra: jeigu kreditorius ir skolininkas nesusitaria, ginčas gali būti perduotas teismui, kuris pradėjo teismo reorganizavimo procesą.

Reikalavimų keitimas: bendru kreditoriaus ir skolininko prašymu teismas gali pakeisti iš pradžių skolininko nustatytą reikalavimo sumą arba klasifikaciją. Apie šį sprendimą kanceliarija praneša kreditoriui.

Ginčijimo terminas: jeigu kreditorius nepateikia skundo teismui likus mėnesiui iki posėdžio, laikoma, kad jis sutinka su skolininko pasiūlyta suma ir gali balsuoti tik dėl tos sumos, jei ji neviršijama.

Ginčas dėl kreditorių sąrašo: bet kuri suinteresuotoji šalis gali užginčyti bet kurį į oficialų reikalavimų sąrašą įtrauktą reikalavimą, kurio vykdymas sustabdytas. Ieškinys pareiškiamas skolininkui ir kreditoriui, kurio reikalavimas ginčijamas. Teismas, gavęs įgalioto teisėjo pranešimą, išklauso suinteresuotąsias šalis ir priima sprendimą dėl ginčo.

Teismo jurisdikcija: jeigu ginčas viršija už reorganizavimą atsakingo teismo jurisdikciją, pastarasis gali laikinai nustatyti ieškinio dėl teismo reorganizavimo operacijų sumą ir statusą, kol kompetentingas teismas priims sprendimą dėl bylos esmės. Jeigu sprendimas dėl ginčo negali būti priimtas greitai, teismas taip pat gali laikinai nustatyti reikalavimo sumą ir statusą. Sprendimas, kuriuo preliminariai nustatomas reikalavimo dydis ir statusas, negali būti skundžiamas, todėl jo negalima ginčyti.

Pakeitimas esant būtinybei: skolininko arba kreditoriaus prašymu teismas, remdamasis nauja informacija, bet kuriuo metu ir kai tai tikrai būtina, gali pakeisti savo sprendimą dėl sustabdyto reikalavimo sumos ir statuso.

Kreditorių sąrašo atnaujinimas: prireikus skolininkas privalo pataisyti arba papildyti kreditorių sąrašą ir pateikti jį kanceliarijai prieš numatytą posėdį. Tada kanceliarijos darbuotojas yra atsakingas už tai, kad apie tokius pakeitimus būtų pranešta atitinkamiems kreditoriams.

3. Per didelio įsiskolinimo procedūra

Per vieną mėnesį nuo pranešimo dėl kolektyvinio skolų grąžinimo paskelbimo kanceliarijoje per daug įsiskolinusio skolininko kreditoriai turi pateikti savo reikalavimus Informacijos ir konsultacijų dėl per didelio įsiskolinimo tarnybai.

Pareiškimas dėl reikalavimo turi atitikti 2014 m. sausio 17 d. Didžiojo Hercogo reglamento, kuriuo įgyvendinamas 2013 m. sausio 8 d. įstatymas dėl per didelio įsiskolinimo (*Règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement*), 6 ir 7 straipsnius.

Reikalavimų pateikimo formą galima atsisiųsti iš svetainės <https://justice.public.lu/fr.html> šiuo adresu: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>

Tarpininkavimo komisija tiria, ar reikalavimai yra priimtini.

13 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios pajamų paskirstymą? Koks yra reikalavimų ir kreditorių teisių eiliškumas?

Pagrindinis bankroto teisės principas – kiekvienas kreditorius turi gauti lygiavertę dalį, proporcingą jo reikalavimo sumai.

Kai kuriems kreditoriams, turintiems garantiją arba pirmąjį reikalavimą, sumokama pirmiausiai.

Užtikrinimo priemonės turintys kreditoriai išrikiuojami pagal teisinę tvarką, kuri yra viešoji politika (turto nuomotojai, hipotekos kreditoriai, kreditoriai, turintys verslo kapitalo ir, visų pirma, viešojo išdo plačiąja prasme, vertybinių popierių).

Apskritai patikėtinis remiasi Civilinio kodekso (*Code civil*) 2096–2098, 2101 ir 2102 straipsniais.

Patikėtinis turi patikrinti kiekvieną reikalavimą remdamasis įstatymu ir teismų praktika.

Grynasis turtas, tenkantis neapsaugotiems kreditoriams, turi būti proporcingai paskirstytas pagal Prekybos kodekso 561 straipsnio pirmą pastraipą.

Kai patikėtinis žino teismo nustatytą mokesčių sumą, išrikiavo užtikrinimo priemonės turinčius kreditorius eilės tvarka ir žino likusią sumą, kurią reikia paskirstyti neapsaugotiems kreditoriams, jis parengia turto paskirstymo planą, kuris pirmąją instanciją pateikiamas bankroto administratoriui. Pagal Prekybos kodekso 533 straipsnį patikėtinis visus kreditorius registruotu laišku, prie kurio jis prideda turto paskirstymo plano kopiją, kviečia į susirinkimą dėl finansinių ataskaitų pateikimo.

Bankrutavusiam skolininkui per teismo pareigūną arba paskelbiant Liuksemburgo laikraštyje turi būti įteiktas pranešimas apie susirinkimą.

Jei kreditorius neginčija patikėtinio finansinių ataskaitų pateikimo, patikėtinis susirinkimo dėl pateikimo protokolą, pagrįstą turto paskirstymo planu, pateikia pasirašyti bankroto administratoriui ir teismo kancleriui.

Po finansinių ataskaitų pateikimo patikėtinis sumoka kreditoriams.

14 Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo (ypač pasiekus susitarimą su kreditoriais) sąlygos ir pasekmės?

1. Bankrotas

Bankroto procedūros metu atlikus mokėjimus patikėtinis gali kreiptis dėl bankroto procedūros užbaigimo. Po to priimama nutartis dėl užbaigimo, kuria baigiama bankroto procedūra.

Pagal Prekybos kodekso 586 straipsnį bankrutavę skolininkai, sumokėję visas sumas, kurias jie buvo skolingi (pagrindinę skolą, palūkanas ir išlaidas) gali būti atleisti nuo skolų dėl to pateikę prašymą Aukščiausiam Teisingumo Teismui (*Cour supérieure de justice*).

2. Teisminis reorganizavimas

Teismo reorganizavimo procesas pagal kolektyvinę sutartį gali būti baigtas keliomis sąlygomis, paprastai priklausomai nuo to, ar reorganizavimas yra sėkmingas, ar ne. Pagrindinės sąlygos yra šios:

visiškas reorganizavimo plano įgyvendinimas: procesas gali būti baigtas sėkmingai įgyvendinus teismo reorganizavimo planą. Tai reiškia, kad planuojamos priemonės, skirtos įmonei restruktūrizuoti ir kreditoriams gražinti, buvo įgyvendintos pagal teismo patvirtintą planą, kuriam pritarė kreditoriai.

Plano nevykdymas arba nesėkmingai įvykdytas planas: jeigu reorganizavimo plano įgyvendinti neįmanoma arba jei bendrovė nevykdo pagal tą planą prisiimtų įsipareigojimų, teismo reorganizavimo procesas gali būti baigtas. Tokiu atveju procedūra gali būti pakeista į likvidavimo procedūrą, jei dėl bendrovės finansinės padėties ji negali tęsti veiklos.

Skolininko pasitraukimas arba veiklos nutraukimas: skolininkas gali prašyti užbaigti reorganizavimo procedūrą, jei mano, kad nebereikia tęsti proceso arba kad jis sugebėjo atkurti savo finansinę padėtį nereikalaujamas tęsti proceso.

Visų įsiskolinimų kreditoriams apmokėjimas: procedūrą taip pat galima užbaigti, jei skolininkas gali gražinti visus įsiskolinimus procedūroje dalyvaujantiems kreditoriams, įskaitant reikalavimus, atsiradusius prieš pradėdant reorganizavimo procedūrą ir po jos.

Reorganizacijos perspektyvų trūkumas: jeigu atlikus analizę paaiškėja, kad bendrovė negali būti reorganizuota, teismas gali nuspręsti užbaigti procedūrą, kad būtų pradėta likvidavimo procedūra.

Teismo reorganizavimo proceso užbaigimo pasekmės

Teismo reorganizavimo proceso užbaigimas turi keletą teisinių ir ekonominių pasekmių tiek skolininkui, tiek kreditoriams:

sustabdymo priemonių panaikinimas: užbaigus procesą nutraukiamos skolininko taikomos apsaugos priemonės, pavyzdžiui, atskirų vykdymo užtikrinimo priemonių sustabdymas ir draudimas areštuoti turtą. Tuomet kreditoriai susigrąžina savo teisę individualiai pareikšti ieškinį skolininkui, kad patenkintų savo reikalavimus, atsižvelgiant į visus susitarimus ar moratoriumus, nustatytus pagal reorganizavimo planą.

Kontrolės gražinimas: jeigu bendrovės valdymas buvo patikėtas laikinajam administratoriui, procedūros pabaiga reiškia, kad skolininkui gražinama kontrolė.

Reorganizavimo plano poveikio pabaiga: jei reorganizavimo planas buvo visiškai įgyvendintas, užbaigimu patvirtinama, kad pagal reorganizavimo planą prisiimti įsipareigojimai buvo įvykdyti, o kreditoriai, kuriems taikomas planas, nebegali reikalauti jokio papildomo mokėjimo, susijusio su byloje nagrinėjamais reikalavimais.

15 Kokios yra kreditorių teisės po nemokumo bylos užbaigimo?

1. Bankrotas

Užbaigus nemokumo bylą, jei yra kokio nors turto, kreditoriai gauna visas sumas arba jų reikalavimų sumos dalį atsižvelgiant į paskirstymo sąlygas, priimtas nutartimi užbaigti bylą.

Kreditoriai taip pat gali pareikšti ieškinį pagal Civilinio kodekso 1382 ir 1383 straipsnius, kad bankrutavusio skolininko vadovams būtų taikoma bendroji teisinė atsakomybė, arba ieškinį pagal Komercinių bendrovių įstatymo (*loi sur les sociétés commerciales*) 441-9 ir 710-16 straipsnius (administratorių ir vadovų atsakomybė vykdant savo įgaliojimus).

2. Teisminis reorganizavimas

Jeigu teismo reorganizavimo procesas baigtas sėkmingai įgyvendinus reorganizavimo planą:

reikalavimų apmokėjimas pagal planą: kreditoriai išlaiko teisę gauti mokėjimus pagal reorganizavimo plano sąlygas. Jeigu plane numatytas mokėjimo atidėjimas, skolos sumažinimas ar kitos sąlygos, kreditoriai turi laikytis šių nuostatų.

Likusių reikalavimų išieškojimas: jei plane nenumatytas visiškas reikalavimo panaikinimas, kreditoriai gali ir toliau susigrąžinti likusias sumas pagal reorganizavimo plane nustatytą tvarkaraštį.

Ribota teisių gynimo priemonė: kreditoriai, kurie priėmė arba buvo priversti dėl teismo sprendimo priimti planą, negali pareikšti skolininkui ieškinio dėl reikalavimų, kurie buvo panaikinti arba sumažinti pagal planą, sumos. Jie gali reikalauti tik to, kas numatyta plane.

Teisės, taikomos žlugus reorganizavimui ir pertvarkymą pakeitus į likvidavimą

Jei reorganizavimo procesas užbaigiamas žlugus planui ir pertvarkymą pakeitus į likvidavimą:

dalyvavimas likvidavimo procedūroje: kreditoriai turi teisę dalyvauti likvidavimo procedūroje po pakeitimo. Jeigu jie to dar nepadarė, jie turi pateikti savo reikalavimus pagal šią naują procedūrą.

Reikalavimų klasifikavimas: reikalavimai klasifikuojami ir patenkinami pagal jų eiliškumą, atsižvelgiant į privilegijas ir garantijas. Užtikrinimo priemonės turintiems kreditoriams, pavyzdžiui, hipotekos kreditoriams arba darbuotojams, pirmiausia mokama iš pajamų, gautų likvidavus turtą.

16 Koks subjektas turi padengti nemokumo bylos sąnaudas ir išlaidas?

1. Bankrotas

Prašymo iškelti bankroto bylą išlaidos įtraukiamos į išlaidas, susijusias su nemokaus skolininko turto.

Kadangi šios išlaidos patiriamos dėl bankroto procedūros, jos padengiamos iš skolininko turto, o tik tada patikėtinis likusių turto dalį paskirsto įvairiems kreditoriams.

1893 m. kovo 29 d. įstatymo dėl teisinės pagalbos ir deficito atveju taikomos procedūros (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) 1 ir 2 straipsniuose nurodytos įvairios išlaidos, kurios gali būti patiriamos dėl nemokumo byloje reikalingų formalumų, bei nustatyta jų mokėjimo tvarka, kai nėra pakankamai turto.

Kompetentingas apylinkės teismas nustato patikėtinio honorarą remdamasis 2003 m. liepos 18 d. Didžiojo Hercogo reglamentu (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*).

Apylinkės teismui, atsakingam už komercinių bylų nagrinėjimą, patikėtinis turi pateikti išlaidų ir mokesčių pagal atgautą turtą ataskaitą.

Prekybos kodekso 536-1 straipsnio antroje pastraipoje nustatyta, kad bankroto procedūrų, užbaigtų dėl nepakankamo turto, išlaidas ir mokesčius iš anksto padengs Netiesioginių mokesčių tarnyba (*Administration de l'Enregistrement*) pagal 1893 m. kovo 29 d. įstatyme dėl teisinės pagalbos ir deficito atveju taikomos procedūros nustatytas sąlygas.

2. Teisminis reorganizavimas

Pagrindinė atsakomybė už teismo reorganizavimo proceso išlaidas tenka skolininkui, t. y. sunkumų patiriančiai bendrovei.

Teisinių atstovų mokesčiai: mokesčius teisiniams atstovams, pavyzdžiui, teismo paskirtam administratoriui, susitarimo su kreditoriais administratoriui arba likvidatoriui, moka skolininkas. Šiuos mokesčius paprastai nustato teismas ir jie mokami pirmiausia iš skolininko turto.

Teismo mokesčiai: teismo mokesčius, įskaitant išlaidas, susijusias su posėdžiais, teismo sprendimais ir kitais teismo mokesčiais, taip pat turi sumokėti skolininkas.

17 Kokios yra taisyklės dėl sandorių, kurie yra nenaudingi visiems kreditoriams bendrai, pripažinimo niekiniais, jų nugrinčijimo ar jų

nevykdytinumo?

1. Bankrotas

Nutartimi išskelti bankroto bylą nustatyta data, kurią bankrutavęs skolininkas sustabdė mokėjimus, gali būti ankstesnė už nutarties datą. Tačiau ši data už nutarties datą negali būti ankstesnė daugiau nei šešiais mėnesiais.

Siekiant apsaugoti kreditorių interesus laikotarpis nuo mokėjimų nutraukimo iki nutarties laikomas abejotinu laikotarpiu.

Tam tikri šiuo laikotarpiu atlikti veiksmai, jei jais gali būti pažeidžiamos kreditorių teisės, bus laikomi niekiniais. Tai yra:

- bet kokie veiksmai, susiję su kilnojamuoju arba nekilnojamuoju turtu, kurį bankrutuojantis subjektas perleido be užmokesčio arba už tokį atlygį, kuris yra aiškiai mažesnis už atitinkamo turto vertę;
- visi mokėjimai grynaisiais pinigais arba perdavimu, pardavimu, įskaitymu arba kitais būdais už skolas, kurių mokėjimo terminas dar nesuėjo;
- visi mokėjimai ne grynaisiais pinigais arba naudojant prekybos priemones turimoms skoloms padengti;
- bet kokia hipoteka ar bet kokios kitos nuosavybės teisės, kurias skolininkas suteikia už skolas, prisiimtas iki mokėjimų nutraukimo.

Tačiau kitiems veiksams negaliojimo principas nėra automatiškai taikomas.

Todėl tam tikri bankrutavusio asmens atlikti mokėjimai už skolas, kurių mokėjimo terminas sueina, ir bet kokie kiti veiksmai, atlikti už atlygį, abejotinu laikotarpiu gali būti pripažinti negaliojančiais, jei įrodoma, kad tretieji asmenys, kurie gavo mokėjimus arba vedė derybas su bankrutavusiu skolininku žinojo apie mokėjimų nutraukimą.

Jei kreditorius žino, kad skolininkas negali vykdyti įsipareigojimų, tas kreditorius negali siekti, kad jam būtų teikiama pirmenybė pažeidžiant visų kreditorių bendrai teises.

Teisėtai įgyta [hipoteka ir pirmumo teisės](#) gali būti įregistruotos iki nutarties išskelti bankroto bylą priėmimo dienos. Tačiau teisės, įregistruotos likus 10 dienų iki mokėjimų nutraukimo dienos arba po jos gali būti pripažįstamos niekinėmis, jei nuo hipotekos lakšto dienos iki registracijos dienos praėjo daugiau kaip 15 dienų.

Galiausiai bet kokie veiksmai ar mokėjimai, atlikti pažeidžiant kreditorių teises, t. y. kuriuos skolininkas atliko žinodamas žalą, kuri šiais veiksmais būtų padaryta kreditoriui (pvz., nemoka skolininko turto sumažinimas, reikalavimų eilės nesilaikymas ir pan.), laikomi niekiniais neatsižvelgiant į jų padarymo dieną.

Abejotinas laikotarpis netaikomas finansinių garantijų sutartims arba būsimų reikalavimų, perduodamų pakeitimo vertybiniais popieriais įstaigai, atveju.

2. Per didelis įsiskolinimas

Kai taikoma, teisėjas gali paskirti asmenis, atsakingus už socialinės pagalbos, pagalbos švietimo ar finansų valdymo klausimais teikimą siekiant užtikrinti, kad skolininko pajamų dalis, kuri nėra paskirstyta skoloms gražinti, būtų naudojama tiems tikslams, kuriems yra numatyta.

Šie asmenys, vykdydami savo užduotis, yra įgalioti imtis bet kokių priemonių, skirtų užkirsti kelią, kad ši pajamų dalis nebūtų naudojama ne savo įprastu tikslu arba kad nebūtų pažeisti skolininko namų ūkio interesai.

■ Paskutinis naujinimas: 15/05/2026

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.